

Karar Sayısı : 2017/10836

9/3/2017 tarihli ve 6976 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Çocuk Haklarına Dair Sözleşme’nin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokol”ün ilişik beyanla birlikte onaylanması; Dışişleri Bakanlığınının 8/5/2017 tarihli ve 12331214 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 11/9/2017 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

B. BOZDAĞ

Başbakan Yardımcısı

M. ŞİMŞEK

Başbakan Yardımcısı

F. IŞIK

Başbakan Yardımcısı

R. AKDAĞ

Başbakan Yardımcısı

H. ÇAVUŞOĞLU

Başbakan Yardımcısı

A. GÜL

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

J. SARİEROĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

O. A. BAK

Gençlik ve Spor Bakanı

A. E. FAKİBABA

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

O. A. BAK

Kültür ve Turizm Bakanı V.

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

N. CANİKLİ

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

A. DEMİRCAN

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

ÇOCUK HAKLARINA DAİR SÖZLEŞME'NİN BAŞVURU USULÜNE İLİŞKİN İHTİYARİ PROTOKOL

İşbu Protokole Taraf Devletler,

Birleşmiş Milletler Antlaşmasında ilan edilen ilkeler uyarınca, insanlık ailesinin tüm üyelerinin, doğuştan varlıklarına özgü bulunan haysiyetle birlikte eşit ve devredilemez haklara sahip olmalarının tanınmasının dünyada özgürlük, adalet ve barışın temelini oluşturduğunu göz önünde bulundurarak,

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'ye (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) Taraf Devletlerin, bu Sözleşmede belirtilen hakları, kendi yetki sınırları içerisinde bulunan her çocuğa, kendilerinin, ana-babalarının veya yasal vasilerinin sahip oldukları, ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasi ya da başka görüş, ulusal, etnik veya toplumsal köken, mülkiyet, özürsüzlük, doğum veya diğer statüler nedeniyle hiçbir ayırım gözetmeksizin tanıyacağını dikkate alarak,

Tüm insan hakları ve temel özgürlüklerin, evrenselliğini, bölünmezliğini, birbirine bağlı olduğunu ve birbiriyle bağlantılı olduğunu tekrar teyit ederek;

Çocuğun, hakların konusu olduğunu ve onurlu ve gelişebilir yetenekleri olan bir birey olduğunu da tekrar teyit ederek,

Çocukların, özel ve bağımlı konumlarının, haklarına yönelik ihlallere ilişkin hukuki yolların takibinde kendileri için fiili zorluklar yaratabileceğini kabul ederek,

İşbu Protokolün, çocukların maruz kaldığı hak ihlallerine ilişkin şikayetlerini bildirmelerine olanak sağlayan ulusal ve bölgesel mekanizmaları güçlendireceğini ve bütünleyeceğini dikkate alarak,

Çocukların maruz kaldıkları hak ihlallerine ilişkin yasal yolların takibinde, çocuğun yararının öncelikle dikkate alınması gerektiğini ve bu yasal yolların takibinde, her düzeyde, çocuğa duyarlı usullere yönelik ihtiyacın göz önünde bulundurulması gerektiğini kabul ederek,

Taraf Devletleri, hak ihlaline uğramış çocuğa yerel düzeyde etkili yasal yollara erişim olanağı sunan uygun ulusal mekanizmalar geliştirmeleri için teşvik ederek,

Ulusal insan hakları kurumlarının ve çocuk haklarını desteklemek ve korumakla yükümlü diğer ilgili özel kurumların bu bağlamda oynadıkları önemli rolü hatırlatarak,

Söz konusu ulusal mekanizmaları geliştirmek ve bütünlemek, Sözleşmenin ve yürürlükte olduğu ülkelerde Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi ile Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokollerin uygulanmasını güçlendirmek maksadıyla, Çocuk Hakları Komitesi'nin (bundan böyle "Komite" olarak anılacaktır), işbu Protokolde belirtilen görevleri gerçekleştirmesine olanak sağlamanın uygun olacağını dikkate alarak,

Aşağıdaki maddeler üzerinde mutabık kalmışlardır:

Bölüm I

Genel Hükümler

Madde 1

Çocuk Hakları Komitesinin Yetkileri

1. İşbu Protokole Taraf Devlet, Komitenin yetkilerini işbu Protokolde belirtildiği şekilde kabul eder.
2. Komite, bir Devletin taraf olmadığı bir belgede ortaya konan hak ihlallerine ilişkin konularda işbu Protokole Taraf olan o Devlete ilişkin yetkilerini kullanmayacaktır.
3. İşbu Protokole taraf olmayan bir Devleti ilgilendiren hiçbir başvuru, Komite tarafından alınmayacaktır.

Madde 2

Komitenin Görevlerine Yol Gösterici Genel İlkeler

İşbu Protokolle kendisine verilen yetkilerin kullanımında, Komite, çocuğun yararına olan hususlar ilkesinden yol gösterici olarak faydalanacaktır. Çocuğun hakları ve görüşleri, görüşleri hususunda yaşı ve olgunluğuna önem verilerek, göz önünde bulundurulacaktır.

Madde 3

Usul Kuralları

1. Komite, işbu Protokolle kendisine verilen yükümlülükleri yerine getirirken, izlenecek usul kuralları kabul edecektir. Bunu yaparken, özellikle, bu Protokolün 2. Maddesini, çocuğa duyarlı yöntemleri güvence altına almak için göz önünde bulunduracaktır.
2. Komite, usul kurallarına, çocuk adına hareket edenler tarafından çocuğun istismarını önleyici güvenceleri dahil edecektir. Komite, çocuğun yararına olmadığına kanaat getirdiği herhangi bir başvuruyu incelemeyi reddedebilir.

Madde 4

Koruma Tedbirleri

1. Taraf Devlet, kendi yetki sınırları içerisindeki kişilerin, Protokol uyarınca Komite ile yapılan işbirliği ve Komiteye yapılan başvurulardan dolayı, herhangi bir insan hakları ihlaline, kötü muameleye veya tehdide maruz kalmamalarını sağlamak için gerekli her türlü adımı atacaktır.
2. İlgili herhangi bir bireyin ya da grubun kimliği, kendi açık rızası olmaksızın, alenen ifşa edilmeyecektir.

Bölüm II

Başvuru Usulü

Madde 5

Bireysel Başvurular

1. Başvurular, Taraf Devletin yetki sınırları içerisindeki, Taraf Devletin taraf olduğu aşağıdaki belgelerle ortaya konan herhangi bir hakkın, Taraf Devlet tarafından ihlal edilmesiyle mağdur olduğunu iddia eden kişi veya grup tarafından veya onlar adına ibraz edilebilir:

(a) Sözleşme;

(b) Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokol;

(c) Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokol.

2. Başvurunun, birey veya grup adına yapılması halinde, ibraz eden, ilgili birey veya grubun onayı olmaksızın onlar adına hareket etme nedenini gerekçelendiremiyorsa, başvuru bahsekonu birey veya grubun onayıyla yapılacaktır.

Madde 6

Geçici Tedbirler

1. Başvurunun alınmasından sonra herhangi bir zamanda ve esasa ilişkin bir karara varılmadan önce, Komite, acilen dikkate alınmak üzere, Taraf Devletten, iddia olunan ihlallerin mağdur veya mağdurlarının telafisi olmayan olası zararlardan korunması için istisnai durumlarda gerekli olabilecek geçici tedbirlerin alınması yönünde bir talepte bulunabilir.

2. Komitenin, işbu maddenin birinci fıkrasında belirtilen takdir yetkisini kullanması, kabul edilebilirlik veya başvuru esasları konusunda hüküm vermesi anlamına gelmez.

Madde 7

Kabul Edilebilirlik

Komite, bir başvuruyu şu koşullarda kabul edilemez olarak addedecektir:

(a) Başvuru isimsizse;

(b) Başvuru yazılı değilse;

(c) Başvuru, başvuruda bulunma hakkını kötüye kullanma teşkil ediyorsa veya Sözleşme ve/veya ek İhtiyari Protokol hükümleri ile bağdaşmıyorsa;

(d) Benzer konu Komite tarafından daha önce ele alındıysa veya başka bir uluslararası soruşturma ve anlaşma prosedürü altında incelendiyse veya incelenmekte ise;

(e) Mevcut ulaşılabilir tüm iç hukuk yolları tüketilmemişse. Yasal yollar için yapılan başvuruların makul gerekçeler dışında uzadığı veya etkili bir çözüm getirmekten uzak olduğu durumlarda, bu kural uygulanmayacaktır.

(f) Başvuru, açıkça asılsız bulunursa veya yeterince kanıtlanmamışsa;

(g) Başvuru konusu olan durumlar Taraf Devleti bağlayan işbu Protokolün yürürlüğe giriş tarihinden önce meydana geldiyse ve söz konusu durumlar bu tarihten sonra devam etmiyorsa;

(h) Başvuru sahibinin bu zaman dilimi içerisinde başvuruda bulunmanın mümkün olmadığını kanıtladığı durumlar dışında, başvuru, tüm iç hukuk yollarının tüketilmesinin ardından bir yıl geçmeden yapılmamışsa.

Madde 8

Başvurunun İletilmesi

1. İlgili Taraf Devlete bildirmeksizin bir başvuruyu kabul edilemez olarak addetmediği sürece, Komite, kendisine yapılan her türlü başvuruyu işbu Protokolün gizliliğine bağlı kalarak ilgili Taraf Devletin dikkatine mümkün olan en kısa zamanda sunacaktır.
2. Taraf Devlet, konuyu ve varsa sağlayabileceği yasal çözüm yollarını açıklayan yazılı izahat veya beyanları Komiteye sunacaktır. Taraf Devlet cevaplarını altı ayı geçmeyecek şekilde ve en kısa süre zarfında sunacaktır.

Madde 9

Dostane Çözüm

1. Komite, ilgili taraflara, Sözleşme ve/veya Ek İhtiyari Protokollerde belirtilen yükümlülüklere saygı çerçevesinde dostane çözüm bulmaları için arabuluculuk yapacaktır.
2. Komitenin himayesi altında dostane çözüme varılması, işbu Protokol kapsamında başvurunun değerlendirilmesini sonlandırır.

Madde 10

Başvuruların Değerlendirilmesi

1. Komite, işbu Protokol kapsamında alınan başvuruları, kendisine sunulan tüm belgeler ışığında, belgelerin ilgili devletlere ulaştırılması kaydıyla, mümkün olan en hızlı şekilde değerlendirecektir.
2. İşbu Protokol kapsamında alınan başvuruları incelerken, Komite, kapalı toplantılar düzenleyecektir.
3. Komitenin geçici tedbirler talep etmesi halinde başvurunun değerlendirilmesi hızlandırılacaktır.
4. Ekonomik, sosyal veya kültürel hak ihlallerini ileri süren başvuruların değerlendirilmesinde, Komite, Taraf Devletin, Sözleşmenin 4. Maddesi uyarınca kaydedeceği ilerlemelerin uygunluğunu göz önünde bulunduracaktır. Bunu yaparken, Komite, Taraf Devletin, Sözleşmedeki ekonomik, sosyal ve kültürel hakların uygulanmasına yönelik olası bir dizi yasal önlem hayata geçirebileceğini hatırlatacaktır.
5. Bir başvuru incelenmesini takiben, Komite, gecikme olmadan, başvuruya ilişkin görüşlerini, varsa tavsiyeleri ile birlikte ilgili taraflara iletacaktır.

Madde 11

İzlem

1. Taraf Devlet Komitenin, varsa tavsiyeleriyle birlikte görüşlerine gereken önemi verecek, ve Komiteye, Komitenin görüşleri ve tavsiyeleri ışığında, alınan veya alınması tasarlanan

önlemlere ilişkin bilgileri içeren yazılı bir cevap sunacaktır. Taraf Devlet, en kısa zamanda ve altı ay içerisinde cevap verecektir.

2. Komite, Taraf Devleti, kendi görüş ve tavsiyelerine yönelik veya Komite tarafından uygun görüldüğü takdirde, varsa, dostane çözümde uzlaşmanın hayata geçirilmesi konusunda aldığı önlemlere ilişkin, Sözleşmenin 44. Maddesi ile yürürlükte olduğu ülkelerde Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokolün 12. Maddesi veya Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokolün 8. Maddesi uyarınca Taraf Devletin hazırlayacağı müteakip raporlarında, duruma göre, daha fazla bilgi sunmaya davet edebilir.

Madde 12

Devletlerarası Başvuru

1. Taraf Devlet, başka bir Taraf Devletin, taraf olduğu aşağıdaki belgelerde yer alan yükümlülüklerini yerine getirmedikçe iddia ettiği durumda, İşbu Protokole Taraf Devlet, her zaman, başvuruları almak ve değerlendirmek konusunda Komitenin yetkisini tanıdığını beyan edebilir:

(a) Sözleşme;

(b) Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokol;

(c) Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokol.

2. Komite, böyle bir beyanda bulunmamış Taraf Devletle ilgili veya böyle bir beyanda bulunmamış bir Taraf Devletten gelecek başvuruları kabul etmeyecektir.

3. Komite, Taraf Devletlere, Sözleşme ve ek İhtiyari Protokol'de belirtilen yükümlülüklere saygı çerçevesinde, konuya ilişkin dostane çözüm bulmaları için arabuluculuk yapacaktır.

4. Bu maddenin 1. Fıkrasındaki beyanat, Taraf Devletlerle birlikte diğer Taraf Devletlere iletilmesi için Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne tevdi edilecektir. Beyanlar, Genel Sekretere bildirilerek her zaman geri çekilebilir. Böylesi bir geri çekilme, halihazırda bu madde kapsamında iletilen bir başvurunun konusu olan herhangi bir meselenin değerlendirilmesine halel getirmeyecektir; beyanın geri çekildiği bildirimimin Genel Sekreter tarafından alınmasından sonra, ilgili Taraf Devlet yeni bir beyanda bulunmadıkça, bu maddeye ilişkin herhangi bir Taraf Devlet tarafından başka bir başvuru alınmayacaktır.

Bölüm III

Soruşturma Prosedürü

Madde 13

Ciddi veya sistematik ihlallere yönelik soruşturma prosedürü

1. Eğer Komite, Sözleşmede veya Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisi veya Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin Ek İhtiyari Protokollerinde belirtilen hakların, Taraf Devlet tarafından ciddi ve sistematik bir biçimde ihlal edildiğine dair güvenilir bilgi alırsa, Komite, Taraf Devlete bilginin incelenmesinde işbirliği yapma ve bu

amaçla gecikme olmadan ilgili bilgiye ilişkin gözlemleri sunma konusunda çağrıda bulunacaktır.

2. Komite, ilgili Taraf Devlet tarafından sunulması muhtemel her türlü gözlemle beraber mevcut herhangi başka bir güvenilir bilgiyi dikkate alarak, bir ya da daha fazla üyesini soruşturma yürütmek ve ivedilikle Komiteye rapor vermek için görevlendirebilir. Gerektiğinde ve Taraf Devletin onayıyla, soruşturma, bölgeye yapılacak bir ziyareti de kapsayabilir.

3. Söz konusu soruşturma, gizli bir biçimde yürütülecektir ve Taraf Devletin işbirliği işlemin her aşamasında talep edilecektir.

4. Söz konusu soruşturmanın sonuçları incelendikten sonra, Komite, bulguları, varsa yorum ve tavsiyeleri ile birlikte, gecikmeksizin ilgili Taraf Devlete iletir.

5. İlgili Taraf Devlet, Komite tarafından iletilen bulguları, yorumları ve tavsiyeleri almasıyla birlikte en kısa sürede ve altı ay içerisinde kendi gözlemlerini Komiteye sunar.

6. Bu maddenin 2. Fıkrası doğrultusunda yürütülen soruşturmaya ilişkin işlemler tamamlandıktan sonra, Komite, ilgili Taraf Devletle istişare etmesinin ardından, işbu Protokolün 16. Maddesinde öngörüldüğü üzere raporuna işlemlerin sonuçlarının özetini dahil etmeye karar verebilir.

7. Her Taraf Devlet, işbu Protokolün imzası, onayı ya da Protokole katılım sırasında, Komitenin, 1. fıkrada listelenmiş belgelerden bazısında veya tümünde belirtilen haklara ilişkin olarak işbu maddede ortaya konulan yetkilerini tanımadığını beyan edebilir.

8. Bu maddenin 7. Fıkrasına uygun olarak, beyanda bulunan bütün Taraf Devletler, her zaman, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine bildirimde bulunarak bu beyanlarını geri çekebilirler.

Madde 14

Soruşturma Prosedürünün İzlemi

1. Komite, gerekirse, Madde 13 (5)'te anılan altı aylık sürenin sonunda, ilgili Taraf Devleti, işbu Protokolün 13. Maddesi uyarınca yürütülen soruşturmaya karşılık olarak alınan ve alınması öngörülen önlemlere ilişkin bilgi vermeye çağırabilir.

2. Komite uygun gördüğü takdirde, Taraf Devleti, işbu Protokolün 13. Maddesi uyarınca yürütülen soruşturmalara karşılık almış olduğu önlemlere ilişkin olarak, Sözleşmenin 44. Maddesi ile yürürlükte olduğu ülkelerde Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokolün 12. Maddesi veya Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokolün 8. Maddesi uyarınca Taraf Devletin hazırlayacağı müteakip raporlarında daha fazla bilgi sunmaya davet edebilir.

Bölüm IV

Son Hükümler

Madde 15

Uluslararası Yardım ve İşbirliği

1. Komite, ilgili Taraf Devletin onayıyla, Birleşmiş Milletler uzman kuruluşlarına, fonlarına, programlarına ve diğer yetkili kuruluşlara, teknik destek ve yardım ihtiyacı belirten başvurular ve soruşturmalara ilişkin görüş ve tavsiyelerini, varsa Taraf Devletlerin bu husustaki gözlemleri ve önerileriyle birlikte iletebilir.
2. Komite aynı zamanda, ilgili Taraf Devletin onayıyla işbu Protokol gereği göz önünde bulundurulmuş başvurulardan doğan ve Sözleşmede ve/veya Ek İhtiyari Protokollerde tanınan hakların Taraf Devletler tarafından başarıyla uygulanmasına katkı sağlayabilecek uluslararası önlemlerin uygunluğuna karar verilmesi konusunda kendi yetkinlik alanları dahilinde yardımcı dokunabilecek her türlü meseleyi sözkonusu organların dikkatine sunabilir.

Madde 16

Genel Kurula Rapor Etme

Komite, işbu Protokol bünyesindeki aktivitelerinin bir özetini de, Sözleşmenin 44. (5) maddesi gereğince her iki yılda bir Genel Kurula sunduğu rapora dâhil edecektir.

Madde 17

İhtiyari Protokole İlişkin Bilgilendirme ve Dağıtım

Bütün Taraf Devletler, işbu Protokolün tanıtımı ve dağıtımını, özellikle Taraf Devleti kapsayan hususlara ilişkin Komitenin görüş ve tavsiyelerine dair bilgilere engelliler de dahil, yetişkin, çocuk ayırmaksızın herkesin ulaşabileceği biçimlerde uygun ve etkin yollarla erişiminin kolaylaştırılmasını taahhüt eder.

Madde 18

İmza, Onay ve Katılım

1. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini imzalayan, onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devletin imzasına açıktır.
2. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devlet tarafından verilecek onaya tabidir. Onay belgeleri Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine tevdi edilecektir.
3. İşbu Protokol, Sözleşmeyi veya ilk iki ek İhtiyari Protokolden herhangi birini onaylayan veya herhangi birine katılım gösteren her Devletin katılımına açıktır.
4. Katılım, katılım belgesinin Genel Sekretere tevdi edilmesi ile gerçekleştirilecektir.

Madde 19

Yürürlüğe giriş

1. İşbu Protokol onuncu onay veya katılım belgesinin tevdi edilmesinin üzerinden üç ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.
2. Onuncu onay veya katılım belgesinin tevdiinin ardından işbu Protokolü onaylayan veya Protokole katılım gösteren her Devlet için işbu Protokol, kendi onay veya katılım belgesinin tevdi edilmesinin üzerinden üç ay geçtikten sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 20

Yürürlükten sonra meydana gelen ihlaller

1. Komite, yalnızca işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmede ve/veya ilk iki ek İhtiyari Protokolde belirtilen hakların Taraf Devlet tarafından ihlal edilmesi hususlarında yetki sahibidir.
2. Bir Devletin, işbu Protokole yürürlüğe girmesinden sonra taraf olması halinde, Devletin Komite karşısındaki yükümlülükleri, ilgili Devlet için yalnızca işbu Protokolün yürürlüğe girmesinden sonra Sözleşmede ve/veya ilk iki ek İhtiyari Protokolde belirtilen hakların ihlal edilmesi hususuna bağlı olacaktır.

Madde 21

Değişiklikler

1. Bütün Taraf Devletler işbu Protokol için değişiklik teklif edip Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunabilirler. Genel Sekreter değişiklik tekliflerini Taraf Devletlere bildirip, Taraf Devletlerin, tekliflerin değerlendirilip karar verileceği bir toplantı yapılmasından yana olup olmadıklarını bildirmeleri talebinde bulunacaktır. Bu tür bir başvuruyu takip eden dört ay içinde Taraf Devletlerin en az üçte birinin böyle bir toplantıyı onaylaması durumunda, Genel Sekreter, Birleşmiş Milletler himayesinde söz konusu toplantıyı düzenleyecektir. Mevcut Taraf Devletlerin üçte iki çoğunluğuyla kabul edilen her değişiklik ve oylama, Genel Sekreter tarafından, onaylanması için Genel Kurula ve daha sonra kabul edilmesi için tüm Taraf Devletlere sunulacaktır.
2. İşbu maddenin 1. Fıkrası doğrultusunda kabul edilen ve onaylanan bir değişiklik, verilen kabul belgelerinin sayısı, değişikliğin kabul edildiği tarihteki Taraf Devletlerin sayısının üçte ikisine ulaşıktan sonraki otuzuncu gün yürürlüğe girecektir. Daha sonra değişiklik, bütün Taraf Devletler için, kendi kabul belgesinin tevdiinden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir. Bir değişiklik, sadece onu kabul eden Taraf Devletlerde bağlayıcı olacaktır.

Madde 22

Ayrılma

1. Bütün Taraf Devletler bu Protokolden, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine vereceği yazılı bildirim yoluyla her zaman ayrılabilir. Ayrılma, bildirim Gen. Sekreter tarafından alındığı tarihten bir yıl sonra geçerli olur.
2. Ayrılma, işbu Protokol hükümlerinin, ayrılmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce 5 veya 12. Madde bağlamında sunulmuş başvurulara ya da 13. Madde bağlamında başlatılan soruşturmalara uygulanmasına hanel getirmeyecektir.

Madde 23

Genel Sekreterlik tarafından yapılan muhafaza ve bildirim

1. İşbu Protokolün tevdi makamı Birleşmiş Milletler Genel Sekreteridir.
2. Genel Sekreter bütün Devletleri;

- (a) İşbu Protokol bünyesindeki imzalar, onaylar ve katılımlar hakkında;
- (b) İşbu Protokolün ve Madde 21'de sözü geçen değişikliklerin yürürlüğe giriş tarihi hakkında;
- (c) Madde 22'de sözü geçen her tür ayrılma hakkında bilgilendirecektir.

Madde 24

Diller

1. İşbu Protokolün eşit şekilde yasal geçerliliği olan Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca metinleri Birleşmiş Milletler arşivlerinde muhafaza edilecektir.
2. Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri işbu Protokolün tasdikli nüshalarını bütün Devletlere iletacaktır.

Beyan:

Türkiye Cumhuriyeti, Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokol'de öngörülen Çocuk Hakları Komitesi'nin yetkisine ilişkin olarak, Çocuk Hakları'na Dair Sözleşme'ye, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocukların Silahlı Çatışmalara Dahil Olmalarına İlişkin İhtiyari Protokol'e, Çocuk Haklarına Dair Sözleşmeye Ek Çocuk Satışı, Çocuk Fahişeliği ve Çocuk Pornografisine İlişkin İhtiyari Protokol'e koymuş olduğu çekincelerin ve bildirimlerin geçerliliğini tamamen koruduğunu bildirmektedir.

(imza)

Ahmet DAVUTOĞLU

Dışişleri Bakanı

**OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION
ON THE RIGHTS OF THE CHILD ON A
COMMUNICATIONS PROCEDURE**



UNITED NATIONS

2011

**OPTIONAL PROTOCOL TO THE CONVENTION
ON THE RIGHTS OF THE CHILD
ON A COMMUNICATIONS PROCEDURE**

The States parties to the present Protocol,

Considering that, in accordance with the principles proclaimed in the Charter of the United Nations, the recognition of the inherent dignity and the equal and inalienable rights of all members of the human family is the foundation of freedom, justice and peace in the world,

Noting that the States parties to the Convention on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Convention") recognize the rights set forth in it to each child within their jurisdiction without discrimination of any kind, irrespective of the child's or his or her parent's or legal guardian's race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national, ethnic or social origin, property, disability, birth or other status,

Reaffirming the universality, indivisibility, interdependence and interrelatedness of all human rights and fundamental freedoms,

Reaffirming also the status of the child as a subject of rights and as a human being with dignity and with evolving capacities,

Recognizing that children's special and dependent status may create real difficulties for them in pursuing remedies for violations of their rights,

Considering that the present Protocol will reinforce and complement national and regional mechanisms allowing children to submit complaints for violations of their rights,

Recognizing that the best interests of the child should be a primary consideration to be respected in pursuing remedies for violations of the rights of the child, and that such remedies should take into account the need for child-sensitive procedures at all levels,

Encouraging States parties to develop appropriate national mechanisms to enable a child whose rights have been violated to have access to effective remedies at the domestic level,

Recalling the important role that national human rights institutions and other relevant specialized institutions, mandated to promote and protect the rights of the child, can play in this regard,

Considering that, in order to reinforce and complement such national mechanisms and to further enhance the implementation of the Convention and, where applicable, the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography and on the involvement of children in armed conflict, it would be appropriate to enable the Committee on the Rights of the Child (hereinafter referred to as "the Committee") to carry out the functions provided for in the present Protocol,

Have agreed as follows:

PART I GENERAL PROVISIONS

ARTICLE 1 COMPETENCE OF THE COMMITTEE ON THE RIGHTS OF THE CHILD

1. A State party to the present Protocol recognizes the competence of the Committee as provided for by the present Protocol.
2. The Committee shall not exercise its competence regarding a State party to the present Protocol on matters concerning violations of rights set forth in an instrument to which that State is not a party.
3. No communication shall be received by the Committee if it concerns a State that is not a party to the present Protocol.

ARTICLE 2 GENERAL PRINCIPLES GUIDING THE FUNCTIONS OF THE COMMITTEE

In fulfilling the functions conferred on it by the present Protocol, the Committee shall be guided by the principle of the best interests of the child. It shall also have regard for the rights and views of the child, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

ARTICLE 3
RULES OF PROCEDURE

1. The Committee shall adopt rules of procedure to be followed when exercising the functions conferred on it by the present Protocol. In doing so, it shall have regard, in particular, for article 2 of the present Protocol in order to guarantee child-sensitive procedures.
2. The Committee shall include in its rules of procedure safeguards to prevent the manipulation of the child by those acting on his or her behalf and may decline to examine any communication that it considers not to be in the child's best interests.

ARTICLE 4
PROTECTION MEASURES

1. A State party shall take all appropriate steps to ensure that individuals under its jurisdiction are not subjected to any human rights violation, ill-treatment or intimidation as a consequence of communications or cooperation with the Committee pursuant to the present Protocol.
2. The identity of any individual or group of individuals concerned shall not be revealed publicly without their express consent.

PART II
COMMUNICATIONS PROCEDURE

ARTICLE 5
INDIVIDUAL COMMUNICATIONS

1. Communications may be submitted by or on behalf of an individual or group of individuals, within the jurisdiction of a State party, claiming to be victims of a violation by that State party of any of the rights set forth in any of the following instruments to which that State is a party:
 - (a) The Convention;
 - (b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;
 - (c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. Where a communication is submitted on behalf of an individual or group of individuals, this shall be with their consent unless the author can justify acting on their behalf without such consent.

ARTICLE 6 INTERIM MEASURES

1. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State party concerned for its urgent consideration a request that the State party take such interim measures as may be necessary in exceptional circumstances to avoid possible irreparable damage to the victim or victims of the alleged violations.

2. Where the Committee exercises its discretion under paragraph 1 of the present article, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

ARTICLE 7 ADMISSIBILITY

The Committee shall consider a communication inadmissible when:

(a) The communication is anonymous;

(b) The communication is not in writing;

(c) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of the Convention and/or the Optional Protocols thereto;

(d) The same matter has already been examined by the Committee or has been or is being examined under another procedure of international investigation or settlement;

(e) All available domestic remedies have not been exhausted. This shall not be the rule where the application of the remedies is unreasonably prolonged or unlikely to bring effective relief;

(f) The communication is manifestly ill-founded or not sufficiently substantiated;

(g) The facts that are the subject of the communication occurred prior to the entry into force of the present Protocol for the State party concerned, unless those facts continued after that date;

(h) The communication is not submitted within one year after the exhaustion of domestic remedies, except in cases where the author can demonstrate that it had not been possible to submit the communication within that time limit.

ARTICLE 8 TRANSMISSION OF THE COMMUNICATION

1. Unless the Committee considers a communication inadmissible without reference to the State party concerned, the Committee shall bring any communication submitted to it under the present Protocol confidentially to the attention of the State party concerned as soon as possible.

2. The State party shall submit to the Committee written explanations or statements clarifying the matter and the remedy, if any, that it may have provided. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.

ARTICLE 9 FRIENDLY SETTLEMENT

1. The Committee shall make available its good offices to the parties concerned with a view to reaching a friendly settlement of the matter on the basis of respect for the obligations set forth in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

2. An agreement on a friendly settlement reached under the auspices of the Committee closes consideration of the communication under the present Protocol.

ARTICLE 10 CONSIDERATION OF COMMUNICATIONS

1. The Committee shall consider communications received under the present Protocol as quickly as possible, in the light of all documentation submitted to it, provided that this documentation is transmitted to the parties concerned.

2. The Committee shall hold closed meetings when examining communications received under the present Protocol.
3. Where the Committee has requested interim measures, it shall expedite the consideration of the communication.
4. When examining communications alleging violations of economic, social or cultural rights, the Committee shall consider the reasonableness of the steps taken by the State party in accordance with article 4 of the Convention. In doing so, the Committee shall bear in mind that the State party may adopt a range of possible policy measures for the implementation of the economic, social and cultural rights in the Convention.
5. After examining a communication, the Committee shall, without delay, transmit its views on the communication, together with its recommendations, if any, to the parties concerned.

ARTICLE 11 FOLLOW-UP

1. The State party shall give due consideration to the views of the Committee, together with its recommendations, if any, and shall submit to the Committee a written response, including information on any action taken and envisaged in the light of the views and recommendations of the Committee. The State party shall submit its response as soon as possible and within six months.
2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures the State party has taken in response to its views or recommendations or implementation of a friendly settlement agreement, if any, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

ARTICLE 12 INTER-STATE COMMUNICATIONS

1. A State party to the present Protocol may, at any time, declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider

communications in which a State party claims that another State party is not fulfilling its obligations under any of the following instruments to which the State is a party:

- (a) The Convention;
- (b) The Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography;
- (c) The Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict.

2. The Committee shall not receive communications concerning a State party that has not made such a declaration or communications from a State party that has not made such a declaration.

3. The Committee shall make available its good offices to the States parties concerned with a view to a friendly solution of the matter on the basis of the respect for the obligations set forth in the Convention and the Optional Protocols thereto.

4. A declaration under paragraph 1 of the present article shall be deposited by the States parties with the Secretary-General of the United Nations, who shall transmit copies thereof to the other States parties. A declaration may be withdrawn at any time by notification to the Secretary-General. Such a withdrawal shall not prejudice the consideration of any matter that is the subject of a communication already transmitted under the present article; no further communications by any State party shall be received under the present article after the notification of withdrawal of the declaration has been received by the Secretary-General, unless the State party concerned has made a new declaration.

PART III INQUIRY PROCEDURE

ARTICLE 13

INQUIRY PROCEDURE FOR GRAVE OR SYSTEMATIC VIOLATIONS

1. If the Committee receives reliable information indicating grave or systematic violations by a State party of rights set forth in the Convention or in the Optional Protocols thereto on the sale of children, child prostitution and child pornography or on the involvement of children in armed conflict, the Committee shall invite the State party to cooperate in the examination of the

information and, to this end, to submit observations without delay with regard to the information concerned.

2. Taking into account any observations that may have been submitted by the State party concerned, as well as any other reliable information available to it, the Committee may designate one or more of its members to conduct an inquiry and to report urgently to the Committee. Where warranted and with the consent of the State party, the inquiry may include a visit to its territory.

3. Such an inquiry shall be conducted confidentially, and the cooperation of the State party shall be sought at all stages of the proceedings.

4. After examining the findings of such an inquiry, the Committee shall transmit without delay these findings to the State party concerned, together with any comments and recommendations.

5. The State party concerned shall, as soon as possible and within six months of receiving the findings, comments and recommendations transmitted by the Committee, submit its observations to the Committee.

6. After such proceedings have been completed with regard to an inquiry made in accordance with paragraph 2 of the present article, the Committee may, after consultation with the State party concerned, decide to include a summary account of the results of the proceedings in its report provided for in article 16 of the present Protocol.

7. Each State party may, at the time of signature or ratification of the present Protocol or accession thereto, declare that it does not recognize the competence of the Committee provided for in the present article in respect of the rights set forth in some or all of the instruments listed in paragraph 1.

8. Any State party having made a declaration in accordance with paragraph 7 of the present article may, at any time, withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

ARTICLE 14 FOLLOW-UP TO THE INQUIRY PROCEDURE

1. The Committee may, if necessary, after the end of the period of six months referred to in article 13, paragraph 5, invite the State party concerned to inform it of the measures taken and envisaged in response to an inquiry conducted under article 13 of the present Protocol.

2. The Committee may invite the State party to submit further information about any measures that the State party has taken in response to an inquiry conducted under article 13, including as deemed appropriate by the Committee, in the State party's subsequent reports under article 44 of the Convention, article 12 of the Optional Protocol to the Convention on the sale of children, child prostitution and child pornography or article 8 of the Optional Protocol to the Convention on the involvement of children in armed conflict, where applicable.

PART IV FINAL PROVISIONS

ARTICLE 15 INTERNATIONAL ASSISTANCE AND COOPERATION

1. The Committee may transmit, with the consent of the State party concerned, to United Nations specialized agencies, funds and programmes and other competent bodies its views or recommendations concerning communications and inquiries that indicate a need for technical advice or assistance, together with the State party's observations and suggestions, if any, on these views or recommendations.

2. The Committee may also bring to the attention of such bodies, with the consent of the State party concerned, any matter arising out of communications considered under the present Protocol that may assist them in deciding, each within its field of competence, on the advisability of international measures likely to contribute to assisting States parties in achieving progress in the implementation of the rights recognized in the Convention and/or the Optional Protocols thereto.

ARTICLE 16 REPORT TO THE GENERAL ASSEMBLY

The Committee shall include in its report submitted every two years to the General Assembly in accordance with article 44, paragraph 5, of the Convention a summary of its activities under the present Protocol.

ARTICLE 17
DISSEMINATION OF AND INFORMATION ON THE
OPTIONAL PROTOCOL

Each State party undertakes to make widely known and to disseminate the present Protocol and to facilitate access to information about the views and recommendations of the Committee, in particular with regard to matters involving the State party, by appropriate and active means and in accessible formats to adults and children alike, including those with disabilities.

ARTICLE 18
SIGNATURE, RATIFICATION AND ACCESSION

1. The present Protocol is open for signature to any State that has signed, ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
2. The present Protocol is subject to ratification by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.
3. The present Protocol shall be open to accession by any State that has ratified or acceded to the Convention or either of the first two Optional Protocols thereto.
4. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

ARTICLE 19
ENTRY INTO FORCE

1. The present Protocol shall enter into force three months after the deposit of the tenth instrument of ratification or accession.
2. For each State ratifying the present Protocol or acceding to it after the deposit of the tenth instrument of ratification or instrument of accession, the present Protocol shall enter into force three months after the date of the deposit of its own instrument of ratification or accession.

ARTICLE 20

VIOLATIONS OCCURRING AFTER THE ENTRY INTO FORCE

1. The Committee shall have competence solely in respect of violations by the State party of any of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol.

2. If a State becomes a party to the present Protocol after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to violations of the rights set forth in the Convention and/or the first two Optional Protocols thereto occurring after the entry into force of the present Protocol for the State concerned.

ARTICLE 21

AMENDMENTS

1. Any State party may propose an amendment to the present Protocol and submit it to the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall communicate any proposed amendments to States parties with a request to be notified whether they favour a meeting of States parties for the purpose of considering and deciding upon the proposals. In the event that, within four months of the date of such communication, at least one third of the States parties favour such a meeting, the Secretary-General shall convene the meeting under the auspices of the United Nations. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States parties present and voting shall be submitted by the Secretary-General to the General Assembly for approval and, thereafter, to all States parties for acceptance.

2. An amendment adopted and approved in accordance with paragraph 1 of the present article shall enter into force on the thirtieth day after the number of instruments of acceptance deposited reaches two thirds of the number of States parties at the date of adoption of the amendment. Thereafter, the amendment shall enter into force for any State party on the thirtieth day following the deposit of its own instrument of acceptance. An amendment shall be binding only on those States parties that have accepted it.

ARTICLE 22

DENUNCIATION

1. Any State party may denounce the present Protocol at any time by written notification to the Secretary-General of the United Nations. The

denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. Denunciation shall be without prejudice to the continued application of the provisions of the present Protocol to any communication submitted under articles 5 or 12 or any inquiry initiated under article 13 before the effective date of denunciation.

ARTICLE 23

DEPOSITARY AND NOTIFICATION BY THE SECRETARY-GENERAL

1. The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of the present Protocol.

2. The Secretary-General shall inform all States of:

(a) Signatures, ratifications and accessions under the present Protocol;

(b) The date of entry into force of the present Protocol and of any amendment thereto under article 21;

(c) Any denunciation under article 22 of the present Protocol.

ARTICLE 24

LANGUAGES

1. The present Protocol, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited in the archives of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of the present Protocol to all States.

Declaration:

The Republic of Turkey declares with regard to the competence of the Committee on the Rights of the Child as provided for by the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on a communications procedure, that the reservations and declarations it made to the Convention on the Rights of the Child, to the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Involvement of Children in armed conflict and to the Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography fully retain their validity.

(signed)

Ahmet DAVUTOĞLU
Minister of Foreign Affairs